

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1365

KARAR NO : 1983/216

yılı Yasa'nın 19. maddesine göre yapıla
başvuru sonucu görevli yargı yeri belir
lenmesine rağmen verilen görevsizlik ka
rarının, yasa ve yönteme aykırılığı ne
deniyle kaldırılması gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Feyzullah Özer

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu "Kitle" gazetesinin 3.10.1977 günlü ve 179 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizmin övüldüğü iler sürülerek TCK.nun 142/4-6., 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstan bul C. Savcılığı'nca düzenlenen 16.12.1978 günlü iddianame ile kamu davası açılmış ve İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.9.1979 günlü, 1977/718, 1979/281 sayılı görevsiz lik kararı üzerine dosyanın intikal ettiği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi 11.11.1980 gününde, 1980/206 sayı ile; görevli yargı yerinin belirle mesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre mahkememize başvuruda bulunmuş, Mah kememiz Ceza Bölümü bu başvuruyu inceleyerek 19.10.1981 gününde, 1980/807, 1981/572 sa yı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki bağlantı koşulu gerçekleştiğinden dav da Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu karara bağlamıştır.

Bu kez İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi, Uyuşma lık Mahkemesi'ne yaptığı başvuru sonucu bu mahkemece verilen kararı beklemeden 31.12. 1980 gününde, 1980/206-265 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmediğinden davada mahkemelerinin görevsizliğine karar ver miştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık M ahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali S Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 9.5 1983 günlü toplantıda, geçici raportör Haniştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu le dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Baş cısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun yasa ve yönteme aykırı olan sıkı yönetim askeri mahkemesi kararının kaldırılması gerektiği biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuran Askerî Yargı yerinin Uyuşmazlık Mahkemesi Kararını beklemeden görevsizlik kararı vermesi ve olumsuz görev uyuşmazlığı çıkarması, 2247 sayılı Yasa'nın öngördüğü kurallarla bağdaşmaz. Öte yandan böyle bir başvuru üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi'nce görevli yargı yeri saptanmış ise, başvuran mahkemenin başvuru kararından rücu etmesi ve görevsizlik kararı vererek olumsuz görev uyuşmazlığı oluşturmaması da mümkün geçildir.

Kaldığı 19. madde uyarınca yapılan başvuru üzerine suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesindeki süre dışında işlenmesine karşın, kitle gazetesinin Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yayın organı olduğunun, mahkememizce getirtilen yazı ve bunlara ekli listelerden anlaşılması nedeniyle, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki genel ve orta amaç içerisindeki bağlantı koşulunun gerçekleştiği gerekçesiyle Askerî Yargı yerinin görevli kılındığına göre, anılan mahkemenin görevsizlik kararı boşlukta kalmış ve açıkça usul kuralına aykırı düşmüştür. Zira Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının kesinliği ilk si uyarınca davaya askeri yargı yerinde bakılması bir zorunluluk olmuştur.

Bu duruma göre görev sorunu kesin olarak çözümlendiğinden bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının yasa ve yönetime aykırılık yönünden kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'nden 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca 11.11.1980 gününde, 1980/206 esas sayılı başvuru üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 19.10.1981 günlü, esas 1980/807, karar 1981/5 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 13. maddesinde 2301 sayılı Yasa ile yapılan son değişiklik de nazarı itibare alınarak davaya askeri yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı mercii belirtildiğine, görev konusuna ilişkin olarak us yalarında yapılan değişikliklerin yargılamanın bu evresinde uyuşmazlığı inceleyen görevli ve yetkili yargı mercilerince değerlendirilmesi gerektiğine göre, bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve Ancak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce başvuru sonucu beklenilmeksizin yasa ve yönetime aykırı olarak verilen 31.12.1980 günlü, 1980/206-265 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 9.5.1981 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
İsmail Oğuz

Üye
Nevzat Doğan

Üye
Ali Suat Erkoç

Üye
Yasar Gıftıoğlu

Üye
Osman Kayacan

Üye
Ergün Argon